

EXPUNEREA DE MOTIVE

1. SITUAȚIA ACTUALĂ

În 2023 au avut loc accidente cu efecte grave asupra mediului, dar și cu multe victime umane. Ne referim la exploziile de la Crevedia (Dâmbovița) și de pe Valea Oltului, ce au avut loc la câteva săptămâni distanță. Aceste accidente au fost cele mai grave, după incidentul de la „Colectiv” din urmă cu aproximativ opt ani, în care au murit 65 de tineri, iar alți aproximativ 150 au rămas mutilați pe viață.

Șase oameni au murit și 56 erau în spitalele din România și străinătate, victime ale exploziilor produse la stația de GPL din Crevedia din data de 26 august 2023. Autoritățile au activat Mecanismul European de Protecție Civilă prin transferarea a 12 răniți, în spitale din Italia, Belgia, Germania și Austria. În ceea ce privește dosarul tragediei, aceasta a fost preluată de Parchetul General, dar și DNA a deschis un dosar penal.

Al doilea accident a avut loc în data de 16 septembrie 2023, pe Valea Oltului, în Vâlcea, demonstrează că firma răspunzătoare de exploziile din Crevedia, care a provocat atâtea tragedii umane, funcționează în continuare. Astfel, cisterna încărcată cu GPL care a provocat un accident rutier pe DN7 / E81 și aparține chiar firmei răspunzătoare de tragedia de la Crevedia - Flagas SRL, care deținea Stația GPL de la Crevedia. Accidentul a fost provocat de șoferul cisternei, care a pătruns pe contrasens intrând în coliziune cu un TIR, accident care s-a soldat cu rănirea șoferului de pe TIR. Circulație pe DN7 / E81 a fost reluată după trei ore de la producerea impactului.

Patronii societății Ionuț Daniel Doldurea, care este fiul primarului PSD din Caracal - Ion Doldurea, și Cosmin Stângă, au fost arestați preventiv pentru o perioadă de 30 de zile, fiind învinuiți de distrugere din culpă care a avut ca urmare un dezastru. Parchetul General a instituit sechestrul pe casele și conturile firmei, precum și pe zeci de imobile ale acesteia din șase județe și București.

Aceste explozii ne-au determinat să fim și mai conștienți de pericolele care pot apărea pentru mediu și pentru oameni în cazul nerespectării dispozițiilor legale privind normele SSM și PSI, dar și a situațiilor care pot prejudicia grav mediul din neglijențe umane.

În privința incendiilor la locuințe s-a constatat statistic că peste o cincime din acestea au provocat daune caselor și apartamentelor românilor în 2021. La nivel național în 2021 s-au

înregistrat 30.597 de incendii, 6.976 dintre acestea manifestându-se la locuințe (22,8% din numărul total de incendii).

În 2022 s-a înregistrat cel mai mare număr de case afectate de incendii din ultimii 9 ani, în baza datelor furnizate de reprezentanții Inspectoratului General pentru Situații de Urgență – IGSU, fiind cel mai mare număr anual de locuințe afectate de incendii începând din 2014 și până în prezent.

Principalele cauze generatoare de incendii la locuințe din anul 2021 sunt reprezentate de coșuri sau burlane de fum defecte sau necurățate (acestea provocând 35% din totalul acestora), instalații electrice defecte sau improvizate (26%), mijloace de încălzire defecte, improvizate sau nesupravegheate (13%) și foc deschis (8%).

Un alt caz care a atras atenția legat de protecția mediului a fost un caz recent, în care pe 19 septembrie 2023, polițiștii Serviciului Arme, Explosivi și Substanțe Periculoase din cadrul Inspectoratului de Poliție Județean Alba au efectuat un control la o societate comercială din municipiul Alba Iulia, autorizată pentru colectarea de deșeuri nepericuloase. În cadrul controlului, polițiștii au identificat 1.500 de kilograme de deșeuri periculoase (uleiuri uzate, filtre de ulei, antigel, ambalaje contaminate cu substanțe periculoase etc), care erau depozitate în condiții improprii și fără ca societatea să fie autorizată, din punct de vedere al protecției mediului. Firma era autorizată pentru colectarea de deșeuri nepericuloase, dar nu și pentru colectarea și efectuarea de operațiuni cu deșeuri periculoase. Polițiștii au indisponibilizat întreaga cantitate de deșeuri periculoase.

IPS Alba a dispus cercetări sub aspectul săvârșirii infracțiunilor de neluarea măsurilor de eliminare totală a substanțelor și preparatelor periculoase care au devenit deșeuri, faptă prevăzută și pedepsită de 98 alin. 5, lit. b din O.U.G. 195/2005 privind protecția mediului și neluarea sau nerespectarea măsurilor obligatorii în desfășurarea activității de colectare, transport, valorificare și eliminare a deșeurilor periculoase (faptă prevăzută și pedepsită de art. 66, alin. 2, lit. c din O.U.G. 92/2021 privind regimul deșeurilor).

Raportat la actualele sancțiuni contravenționale și penale din capitolul XV al O.U.G. 195/2005 privind protecția mediului, dar și la ultimele evenimente menționate mai sus, considerăm că este necesar să facă o serie de majorări de pedepse.

2. SCHIMBĂRI PRECONIZATE

Prin modificarea minimului și maximului de sancțiuni contravenționale sau de sancțiuni penale la CAPITOLUL XV: sancțiuni din O.U.G. nr. 195/2005 am urmărit o actualizare necesară

atât prin prisma modificărilor la nivelul domeniului fiscalității din ultimii ani, dar și a majorării nivelului inflației, dar și ca urmare a statisticilor îngrijorătoare care indică în ultimii ani o creștere a numărului de incendii și a daunelor și distrugerilor aduse prin diferite acțiuni ale omului la nivelul mediului înconjurător.

Raportat la obiectul de reglementare al O.U.G. nr. 195/2005 constituit din ansamblul de reglementări juridice privind protecția mediului, obiectiv de interes public major, pe baza principiilor și elementelor strategice care conduc la dezvoltarea durabilă, am considerat necesar să determinăm o conștientizare suplimentară a efectelor acțiunilor nocive asupra mediului care pot fi provocate de oameni prin accidente ecologice, incendii, prin distrugerea biodiversității, prin provocarea de daune semnificative asupra mediului etc.

Este necesar să se intensifice la nivel local și național acțiunile de prevenție a acțiunilor care aduce prejudicii mediului înconjurător, dar simultan în gospodăriile rurale în special este necesar ca oamenii să fie mult mai atenți și mai prudenți în cadrul acțiunilor pe care le întreprind pentru a evita producerea unor accidente care să le aducă prejudicii lor, vecinilor lor, dar în special mediului. Este de asemenea important ca firmele care transportă, importă/exportă îngrășăminte chimice sau substanțe și preparate periculoase, gestionează depozite de deșeuri să conștientizeze că în cazul nerespectării legislației vor plăti amenzi mai mari și să fie mult mai prudente prin respectarea restricțiilor legale și a normelor de protecție.

În acest sens se modifică art. 96 alin. (1), (2) și (3) prin majorarea amenzilor aplicate în cazul încălcării prevederilor legale.

Astfel la art. 96 alin. (1) faptele enumerate la pct. 1 – pct. 29 sunt contravenții care se sancționează cu amendă de la 5.000 lei (RON) la 10.000 lei (RON), pentru persoane fizice, și de la 35.000 lei (RON) la 70.000 lei (RON), pentru persoane juridice, față de actualele dispoziții în care contravențiile se sancționează cu amendă de la 3.000 lei (RON) la 6.000 lei (RON), pentru persoane fizice, și de la 25.000 lei (RON) la 50.000 lei (RON).

Astfel la art. 96 alin. (2) faptele enumerate la pct. 1 - pct. 35 sunt contravenții care se sancționează cu amendă de la 7.000 lei (RON) la 14.000 lei (RON), pentru persoane fizice, și de la 40.000 lei (RON) la 80.000 lei (RON), față de actualele dispoziții în care contravențiile se sancționează cu amendă de la 5.000 lei (RON) la 10.000 lei (RON), pentru persoane fizice, și de la 35.000 lei (RON) la 70.000 lei (RON).

Astfel la art. 96 alin. (3) faptele enumerate la pct. 1 - pct. 16 sunt contravenții care se sancționează cu amendă de la 9.000 lei (RON) la 18.000 lei (RON), pentru persoane fizice, și de la 65.000 lei (RON) la 130.000 lei (RON), față de actualele dispoziții în care contravențiile se

sanctionează cu amendă de la 7.500 lei (RON) la 15.000 lei (RON), pentru persoane fizice, și de la 50.000 lei (RON) la 100.000 lei (RON), pentru persoane juridice.

Pe de altă parte, se modifică alin. 98 alin. (4) în sensul că infracțiunile de la lit. a) – b) se pedepsesc cu închisoare de la 2 la 6 ani, dacă au fost de natură să pună în pericol viața ori sănătatea umană, animală sau vegetală, față de prevederile actuale în care pedeapsa este închisoarea de la unu la 5 ani.

Se modifică alin. 98 alin. (5) în sensul că infracțiunile de la lit. a) – d) se pedepsesc cu închisoare de la 3 la 8 ani, față de prevederile actuale în care pedeapsa este închisoarea de la 2 la 7 ani.

Impact bugetar

Modificările și completările actului normativ pe care le propunem nu au un impact direct asupra bugetului de stat sau bugetelor autorităților publice locale.

Impactul socioeconomic

Prezentul proiect normativ va avea impact în ceea ce privește conștientizarea situațiilor în care personale pot fi sancționate contravențional sau penal în cazul încălcării dispozițiilor O.U.G. nr. 195/2005, cu modificările și completările ulterioare.

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de Lege pentru completarea O.U.G. nr. 195/2005, cu modificările și completările ulterioare, pe care îl supunem spre adoptare Parlamentul României.